

R
WIECZOREK

B
E
R
Tkanina

2025

WYKORZYSTAĆ CZAS

R
WIECZOREK
B
E
R
Tkanina

WYKORZYSTAĆ CZAS

2025

Robert Wieczorek

– artysta tkacz, propagator tradycji włókienniczych.

Robert Wieczorek urodzony 21 listopada 1969 roku we Wrocławiu jest artystą tkaczem, którego pasja do tkaniny artystycznej ma głębokie, rodzinne korzenie. Już w dzieciństwie, w rodzinnym domu, zetknął się z tradycyjnym krosnem dwunicielnicowym, z którego wcześniej korzystały jego prababka i babcia. To pierwsze doświadczenie z tkactwem stało się fundamentem jego późniejszej drogi twórczej.

Jest absolwentem kierunku Edukacja plastyczna (dyplom w 2001 roku) oraz Pedagogiki ogólnej (dyplom w 2004 roku), a także dwuletniego seminarium Tkactwa Artystycznego we Wrocławskim Ośrodku Tkactwa Artystycznego, prowadzonego przez prof. Ewę Marię Poradowską-Werszler. Od 1995 roku aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym i rzemieślniczym, nieustannie rozwijając swój warsztat poprzez udział w licznych kursach, szkoleniach i warsztatach prowadzonych przez mistrzów tkactwa z całej Polski. Prowadzi intensywną działalność wystawienniczą zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Jego prace były prezentowane m.in. w USA, Kanadzie, Niemczech, Francji i Urugwaju, promując polską sztukę włókna na arenie międzynarodowej. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień, w tym przyznanych podczas prestiżowych konkursów i pokazów sztuki włókna w Krośnie i Kamiennej Górze.

W 2016 roku, w uznaniu dorobku artystycznego, został przyjęty do Związku Polskich Artystów Plastyków (ZPAP, Okręg Wrocławski), gdzie obecnie pełni funkcję przewodniczącego Sekcji Tkaniny Artystycznej NEXUS. Jest również opiekunem grupy tkackiej *Babie Łato*, działającej przy Otwartych Pracowniach Plastycznych (OPP) we Wrocławiu. Należy do Stowarzyszenia NÓW – *Nowe Rzemiosło*, które promuje polskie rzemiosło w kraju i za granicą. Od 2017 roku prowadzi autorską pracownię tkaniny w ramach inicjatywy *Otwarte Pracownie Plastyczne* we Wrocławiu, gdzie uczy podstaw tkactwa artystycznego. Działa również jako edukator i propagator tradycji tkackich na Dolnym Śląsku – organizuje kursy i warsztaty dla lokalnych społeczności, współpracując z ośrodkami aktywności lokalnej, przyczyniając się do odrodzenia rzemiosła artystycznego w regionie.

Robert Wieczorek brał udział w ponad 100 wystawach zbiorowych oraz 23 wystawach indywidualnych, m.in. (wybór):

- Dom Kultury Zamek, Wrocław, 1995
- Galeria Centrum, Zawiercie, 1999
- Galeria ZPAP BON ART, Częstochowa, 1999
- Muzeum Filumenistyczne, Bystrzyca Kłodzka, 2000
- „Przejście”, Galeria Tkacka na Jatkach, Wrocław, 2017
- „Odnajdywanie”, Galeria pod Plafonem, Wrocław, 2021
- „12/24”, Galeria Środek Tkaniny, Warszawa, 2022
- „Utkana Pamięć”, Galeria Promocje, Jelenia Góra, 2023
- „Małe jest piękne”, Dom Tradycji Miasta Kowary, 2024
- „Wykorzystać czas”, Galeria Tkacka na Jatkach, 2025

Macewa I, 2023
tech. wełna, juta, 140 × 160 cm

Macewa X, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 50 cm

Wieloletnia praktyka

Wieloletnia praktyka twórcza w zakresie tkaniny artystycznej sytuuje Roberta Wieczorka na pozycji artysty dojrzałego. Przejawia się to nie tylko w tak istotnej dla tej dyscypliny perfekcji warsztatowej, ale i w pełnej świadomości zindywidualizowanego przekazu zarówno w aspekcie formy, jak i wyrażonej przez nią idei. Dowodzą tego prace z lat 2021 – 2023 zamknięte w 2 cykle tematyczne: „Kręgi, Galgale, Ezechieli” i „Macewy. Skondensowane w nich zainteresowania metafizyczne autora znajdują wyraz w odwołaniu do tradycji judeo-chrześcijańskiej. Na wcześniejszym etapie zdarzały się już takie kulturowe odniesienia, ale cykliczny charakter prac pozwolił na rozwinięcie tematu.

Tkaniny z pierwszego cyklu nawiązują do Starego Testamentu, gdzie opisano wędrówkę Izraelitów pod wodzą Jozuego, którzy po wyjściu z Egiptu i przekroczeniu Jordanu założyli na równinie Jerycha obozowisko, zaś na pamiątkę utworzyli krąg z 12 kamieni. Ta interpretacja zdaje się najbardziej adekwatna do autorskiego zamysłu, choć należy tu zaznaczyć, że ikoniczne zjawisko zwane Kręgi Galgale to określenie bardziej uogólnione, bo związane z różnymi kręgami kulturowymi, a definiujące miejsca znaczone kamiennymi strukturami o charakterze obrzędowym. Tworząc swoje rytualne kręgi tradycyjną metodą przeplotu włókien Wieczorek musiał ich obły format uzyskać w ograniczających warunkach tradycyjnej techniki tkackiej. Zróżnicowanie fakturalne przeprowadzone według ustalonego porządku naznacza pole symbolicznie, a oparta na symetrii tektonika kompozycji nadaje mu hieratyczny wymiar obiektu ze sfery sacrum. Większym wyzwaniem wydaje się przeniesienie na tkaninę historii proroka Ezechiela i jego kanonicznej Księgi o charakterze wizjonerskim. Artysta rezygnuje z typowej dla konwencji arrasów formuły narracyjnej na rzecz ujęcia metaforycznego realizowanego poprzez świadomie budowaną strukturę formy oraz naniesienie zszytych znaków symbolicznych. Stąd praca „Trwanie” może być odczytana jako alegoria przejścia od Królestwa Judy, które Ezechieli krytykuje za bałwochwalstwo, stając się wyrocznią klęski, ale zarazem jako mesjańska idea odrodzenia Nowej Jerozolimy. Takiemu przekazowi służy przyjęta forma tryptyku, a dopełniają jej wyraz symboliczne ideogramy w części centralnej oraz rysy w skrzydłach bocznych, których wertykalizm sugeruje wznoszenie się ku niebu, co można rozumieć metaforycznie, ale też materialnie jako świątynię. Posługując się techniką tkacką autor unika dosłowności przekazu, a metaforę kreuje przez wybrany układ kompozycyjny, najczęściej zwarty i symetryczny, ale bywa też rozczłonkowany czy operujący formami negatywowymi. Duże znaczenie dla budowania semantyki dzieła ma struktura tkaniny – świadome zróżnicowanie przeplotu (czasem po liniach diagonalnych), łączenie miękkiej wełny z jutą lub sizalem zapewniające efekty fakturalne i rysunek włókna; chromatyka dzieła też może być nośnikiem znaczeń.

Macewa XV, „A krew Abła cały czas krzyczy”, 2024
tech. wełna, juta, 140 × 70 cm

Mimo tak istotnego dla Wieczorka przesłania dzieła sama forma plastyczna jest dla niego nie tylko przekazańnikiem tematu, ale też wartością autonomiczną. Jako wychowanek prof. Ewy Poradowskiej-Werszler przejął charakterystyczną dla jej pokolenia koncepcję estetyczną strukturalizmu, która została zaadaptowana także w tej dyscyplinie twórczej. Skupienie na formie w wymiarze abstrakcyjnym pozwoliło na swobodną kreatywność splotów, zapewniającą ciekawe tekstury, a nawet wychodzącą w stronę efektów reliefowych. W poszukiwaniu ekspresji i nowych walorów estetycznych artyści tkaniny eksperymentowali z tworzywem, wprowadzając różnorodne włókna naturalne, ale też syntetyczne. Wpisując się w tę konwencję Robert Wieczorek, przy całym szacunku dla tradycyjnej techniki tkackiej, czasem łączy miękkie i puszyste nici wełniane z gładkimi, szorstkimi bądź sztywnymi włóknami jutowymi lub sisalowymi, wzbogacając efekty pikturalne swoich tkanin. Urozmaicenie fakturalnie powierzchnie będące wynikiem zastosowania różnych przeplotów i tworzyw dodatkowo wzbogaca warstwa kolorystyczna. Zdarzają się kontrasty barw, zwłaszcza przy nanoszeniu znaków o charakterze symbolicznym, ale częściej gama chromatyczna zostaje łagodnie zsynchronizowana a bywa, że oparta na waloryzowanej monochromatyce.

Dobrym tego przykładem są tkaniny z cyklu „Macewy”, choć i tu pojawia się praca o zdecydowanym skontrastowaniu czystych barw na neutralnym, jasnym tle. Jednak z uwagi na funeralny charakter tych motywów powściągliwość kolorystyczna jest bardziej adekwatna. W tym cyklu Wieczorek znów sięga do tradycji judaistycznej inspirując się żydowską stelą nagrobną. Zgodnie z kanonem jego tkaniny przyjmują kształt płaskich prostokątów zwieńczonych linią łukową, rzadziej trójkątem. Powierzchnię macewy wypełniają w dolnej części inskrypcje, zaś na górnej często nanoszone są reliefy o charakterze symboli. W ich tkackich wyobrażeniach pole wypełniają najczęściej geometryczne znaki, czasem rozdarcia, co sugeruje odniesienia symboliczne. W każdym razie ich hieratyczny układ nadaje im charakter obiektu obrzędowego.

Oba cykle mają ściśle określoną tematykę i zapewne oparte są na ważnym dla autora przesłaniu. Niezależnie od takiej ideowej interpretacji również i te tkaniny można percypować w aspekcie czysto formalnym. Wzbudzi to szacunek dla autorskiego, niebanalnego ujęcia tematu, ale zapewne też satysfakcję estetyczną opartą na wrażliwości autora na środki czysto plastyczne w połączeniu z jego umiejętnościami warsztatowymi.

Dotychczasowy dorobek twórczy pozwala Robertowi Wieczorkowi na poczucie spełnienia, ale ujawnia też obiecujący potencjał, który nadal może się realizować w tym zakresie problemowym, bo oba cykle są kontynuowane.

Maria Tyws

Cykl Kręgi Ezechiela XII, 2024
tech. wełna, juta, 140 × 100 cm

Forma i struktura

Prace Wieczorka stwarzają w pierwszym wrażeniu niepokój, który wynika z braku ramowych klasycznie równych form kształtu, z braku przedstawień ilustracyjnego obrazowania treści i z zastosowanej w całej konwencji dominującej monochromatyczno szarej gamy barw z jedynie delikatnymi wstawkami często przygasłych kolorów. Forma ta jest jednocześnie wartością intrygującą i przyciągającą widza, gdyż układ geometryzacji kompozycji jest tu stworzony z materiałów tkackich. Miętkość i ciepło włókna kontrastują z przyciemnionym obrazem. I właśnie ta struktura budowy układu kształtowanej tkaniny zaczyna nadawać każdej z prac wyjątkową wrażliwość, którą zaczyna się głębiej dostrzegać i w pełni rozumieć stając z bliska dzieła.

Wśród stonowanych tonacji grubo i mięsście zwijanego przeplatania, artysta wchodzi w sferę dynamicznej trójwymiarowości. Żadna z tkanin nie jest tu płaska, lecz reliefowo nabierają form delikatnej płaskorzeźby. W relacji układu wątku wobec zróżnicowanie ułożonych osnów widać zabawę różnymi rodzajami splotu. Osnowa jest tu przemyślana kształtowana już na początku powstawania dzieła. Czasem jest jak pajęczyna od środka, innym razem stanowi dla tkaniny konstrukcję poziomą zamiast pionowej, gdzie niegdzie rozwidla się dzięki czemu powstają wielowarstwowe formy. Podobne zagadnienia z osnową i grubo zbieranym zwitkiem wełny nie są

nowością w tkaninie artystycznej, tego typu przestrzenie wydobywały już Magdalena Abakanowicz czy Maria Teresa Chojnacka oraz inni artyści sztuki tekstylnej.

Wieczorek jest jednak w swojej dotychczasowej twórczości wierny i rzetelny wobec formy, którą różnicuje poprzez zmienne techniki tkackie kształtowane w kompozycjach linearno strukturalnych. Na pierwszy rzut oka jego bezprzedstawieniowe prace, po bliższej eksplikacji stają się zrozumiałe. Głęboko przemyślana kompozycja z dużą dawką wymiaru symbolicznego, nawiązując często do treści Staro Biblijnych, wzmacnia w odbiorcy wyraz szacunku i uznania zarówno do techniki jak i rzemiosła artystycznego.

dr Rafał Werszler

Macewa IV, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Macewa II, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 80 cm

Macewa III, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Robert Wieczorek – między tradycją a duchowością włókna

Robert Wieczorek to polski artysta specjalizujący się w tkaninie artystycznej, znany z twórczego wykorzystywania tradycyjnych technik tkackich – takich jak ręczne tkactwo – w nowoczesnym kontekście artystycznym. Jego prace łączą eksperymenty z formą, teksturą i kolorem, tworząc unikalne kompozycje na pograniczu sztuki i rzemiosła. W jego twórczości wyraźnie widoczna jest zarówno pasja do materii, jak i głęboki szacunek do dziedzictwa tkackiego.

Tkanina, jako medium, daje artyście nieograniczone możliwości ekspresji emocjonalnej i formalnej. Wieczorek operuje zarówno klasycznymi formami – jak tkanina ścienna czy przestrzenna – jak i bardziej eksperymentalnymi, wychodzącymi poza ramy tradycyjnie pojmowanej sztuki włókna. Sięga po naturalne materiały – wełnę, len, sizal, bawełnę czy jutę – tworząc z nich zarówno abstrakcyjne, jak i figuratywne kompozycje. W jego pracach odnajdujemy refleksje na temat tożsamości, historii, ekologii oraz duchowości. Włókno staje się dla Wieczorka nie tylko tworzywem, ale nośnikiem idei – symbolem łączącym przeszłość z teraźniejszością, tradycję z nowoczesnością. Artysta swobodnie łączy różnorodne techniki – haft, plectenie, tkactwo, rzeźbę przestrzenną – tworząc prace, które skłaniają odbiorcę do kontemplacji struktury, formy i znaczenia. Jego podejście, choć osadzone w sztuce użytkowej, konsekwentnie przesuwa ją w stronę pełnoprawnej wypowiedzi współczesnej sztuki.

W cyklu „**Tkanie w podróży**” Wieczorek rejestruje osobiste doświadczenia i refleksje – inspiracją są tu zarówno polskie krajobrazy nadmorskie i górskie, jak i włoska Toskania. Prace powstają w formie małych, tekstylnych form, będących wizualnym dziennikiem podróży i emocji. Artysta zgadza się z Ryszardem Kapuścińskim, który pisał: „*Człowiek, który przestaje się dziwić, jest wydrążony, ma wypalone serce*”. W duchu tej myśli Wieczorek tworzy sztukę jako wyraz nieustannego zachwyty nad światem.

Cykl „**Macewy**” – pamięć utkanych kamieni

Robert Wieczorek jest autorem cyklu **tkanych obiektów artystycznych**, w którym podejmuje temat **macew** – tradycyjnych żydowskich kamieni nagrobnych. W jego ujęciu stają się one nie tylko obiektami historycznymi, lecz również **metaforami pamięci**, przemijania i duchowej obecności przeszłości we współczesnym świecie.

Cykl „Macewy” to zestaw tkanin przestrzennych, które formalnie nawiązują do architektonicznego kształtu nagrobków, ale przekształcone zostają przez artystę w tekstylne kompozycje. Wykorzystując techniki tkackie, haft i materiały organiczne, Wieczorek tworzy obiekty, w których kamień zostaje

Cykl Kręgi Ezechiela V, 2021
tech. wełna, juta, 138 × 135 cm

„utkany” – miękki, ale pełen ciężaru symbolicznego. Tkanina, jako nośnik codzienności i bliskości, kontrastuje tu z tradycyjnym materiałem macawy, jakim jest kamień – nadając nowy wymiar jej funkcji upamiętniającej.

Dla artysty macawa to nie tylko znak przeszłości, lecz także **punkt styku historii z teraźniejszością** – symbol łączący duchowość, tożsamość i kruchość ludzkiego losu. Jego prace przywołują pamięć o ofiarach historii, a szczególnie o ofiarach Holokaustu i o żydowskich społecznościach, których materialne ślady zniknęły z wielu miejsc.

Tkaniny z cyklu „Macawy” są również formą artystycznego oporu wobec zapomnienia. W czasie, gdy wiele macew zostało zniszczonych, porzuconych lub zdewastowanych, Wieczorek rekonstruuje je na nowo w medium miękkim, ale trwałym – tak, by stały się **świadcstwem trwania poprzez sztukę**.

Cytując Wisławę Szymborską: *„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci”* – artysta swoją twórczością realizuje ideę **„ocalenia od zapomnienia”**, przekształcając włókno w nośnik cichej, ale głęboko poruszającej pamięci.

Cykl „Ezechiel. Kręgi Galgale”

Szczególne miejsce w dorobku artysty zajmuje cykl „Ezechiel. Kręgi Galgale”, inspirowany biblijnymi wizjami proroka Ezechiela. Tytułowe Galgale (hebr. „koła”, „kręgi”) nawiązują do miejsca, w którym Izraelici obozowali po wyjściu z Egiptu, ale też do kosmicznego porządku i symboliki koła jako znaku cykliczności i duchowej przemiany.

Wieczorek wykorzystuje te archetypiczne obrazy, tworząc wielowarstwowe tkaniny o głębokim znaczeniu symbolicznym. W jego pracach kręgi nabierają nowych znaczeń: mogą być odczytywane jako metafora boskiego porządku, niebiańskich sfer, cyklu życia i śmierci, a także duchowej podróży człowieka. Tkanina staje się tu nie tylko nośnikiem treści wizualnych, ale również strukturalnym zapisem wewnętrznych przeżyć, kontemplacji i poszukiwań.

Technicznie prace te łączą różnorodne metody tkackie, pozwalające artyście uzyskać złożone struktury i faktury. Estetyka cyklu balansuje między monumentalnością a delikatnością, tworząc przestrzeń do refleksji filozoficznej i duchowej.

Dominika Wieczorek

Cykl Kręgi Ezechiela VII, 2021
tech. wełna, juta, 120 × 44 cm

Macewa X, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 50 cm

Cykl Kręgi Ezechiela VI, „Trwanie”, 2021
tech. wełna, juta, 127 × 154 cm

Cykl Kręgi Ezechiela III, 2021
tech. wełna, juta, wym. Ø 140 cm

Cykl Kręgi Ezechiela I, 2021
tech. wełna, juta, wym. Ø 140 cm

Cykl Kręgi Ezechiela II, 2021
tech. wełna, juta, wym. Ø 140 cm

Cykl Kręgi Ezechiela IV, 2021
tech. wełna, juta, wym. Ø 140 cm

Cykl Kręgi Ezechiela X, 2022
tech. wełna, juta, 140 × 120 cm

Cykl Kręgi Ezechiela XIII, 2022
tech. wełna, juta, 140 × 120 cm

Cykl Kręgi Ezechiela VIII, 2022
tech. wełna, juta, 140 × 140 cm

Macewa IX, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 50 cm

Macewa VIII, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Macewa V, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Macewa VI, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Macewa VII, 2023
tech. wełna, juta, 120 × 75 cm

Macewa XVI, 2025
tech. welna, juta, 120 × 75 cm

Redakcja i skład graficzny: Rafał Werszler

Zdjęcia: Robert Wieczorek
Marcin Cieślak "Zatrzymane w Kadrze"

Dofinansowano ze środków Związku Polskich Artystów Plastyków Okręg Wrocławski

Druk: Grafikon, Wrocław

ISBN 978-83-60527-26-9

2025 © by Robert Wieczorek, Wrocław

Na okładce fragment: *Cykl Kręgi Ezechiela XIII*, 2022